

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudkyň Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **K. Č.**
zastoupeného advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, Praha 8

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo nám. 449/3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2017, č. j. JMK 172749/2017, sp. zn. S-JMK 143436/2017/OD/Ša

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2017, č. j. JMK 172749/2017, sp. zn. S-JMK 143436/2017/OD/Ša, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Václava Voříška, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce směřující proti usnesení Městského úřadu Blansko, odboru vnitřních věcí (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 9. 8.

2017, č. j. MBK 28801/2017. Tímto usnesením správní orgán I. stupně podle § 32 odst. 2 písm. d) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ustanovil zmocněnci žalobce - České vzájemné pojišťovně motoristů, družstvo, sídlem Příkop 4/843, Brno (dále jen „Česká vzájemná pojišťovna motoristů“), opatrovníka pro doručování písemností v řízení vedeném pod sp. zn. SMBK 23194/2017/VNV, a to osobu žalobce – K. Č., bytem A. 1704/5, B.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce předně označil napadené rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Výrokem napadeného rozhodnutí bylo odvolání žalobce zamítnuto, tedy se jeví, že o něm bylo meritorně rozhodnuto, avšak dle odůvodnění bylo zamítnuto jako nepřípustné, a tedy o něm nebylo rozhodnuto meritorně. Žalobce proto pokládal napadené rozhodnutí za zmatečné, neboť jeho výrok není ve vzájemné kohezi s odůvodněním.
3. Žalobce pokládal za nesprávný rovněž závěr žalovaného, který podané odvolání posoudil jako nepřípustné, neboť bylo podáno J. P., jež nebyl oprávněn jednat jménem žalobce. K tomu žalobce uvedl, že odvolání bylo podáno na hlavičkovém papíře právnické osoby České vzájemné pojišťovny motoristů, pod odvoláním byla podepsána Česká vzájemná pojišťovna motoristů. Vzhledem k tomu, že Českou vzájemnou pojišťovnu zastupuje dle obchodního rejstříku předseda představenstva (nebo společně dva členové představenstva), byl v podání označen též předseda představenstva, a to společnost GOLDEN FALCON s.r.o., sídlem Ovčí hájek 2156/10, Praha 5 (dále jen „GOLDEN FALCON“), zastoupená J. P. Byl tedy vyspecifikován subjekt, který je podatelem; zároveň byl vyspecifikován i jeho orgán, který jej zastupuje, kterým je právnická osoba, a proto byla v souladu s § 154 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), vymezena i fyzická osoba, která tuto právnickou osobu zastupuje.
4. Úvahy žalovaného o tom, zda byl J. P. oprávněn jednat jménem společnosti GOLDEN FALCON nebyly dle žalobce na místě, neboť z veřejného rejstříku vyplývá, že při výkonu funkce statutárního orgánu České vzájemné pojišťovny motoristů zastupuje společnost GOLDEN FALCON právě pan J. P. K tomu žalobce doplnil, že obchodnímu rejstříku svědčí zásada formální i materiální publicity. Správnímu orgánu tak zásadně nepřísluší přezkoumávat, zda osoba, která je dle záznamu v obchodním rejstříku oprávněna jednat za společnost GOLDEN FALCON při výkonu funkce předsedy představenstva České vzájemné pojišťovny motoristů, je k tomuto opravdu oprávněna. Zároveň výzva k doručení plné moci měla být dle žalobce doručována zmocněnci žalobce, tedy České vzájemné pojišťovně motoristů. Nedoručily-li správní orgány tuto výzvu řádně zmocněnci žalobce, došlo ke zkrácení na procesních právech.
5. Žalobce a jeho zástupce závěrem vyjádřili také nesouhlas se zveřejňováním osobních údajů na webu Nejvyššího správního soudu a uplatnili návrh na naprostou anonymizaci rozhodnutí ve věci.

6. S ohledem na vše výše uvedené žalobce závěrem navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení s tím, že žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady soudního řízení.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření k podané žalobě uvedl, že žaloba směřuje proti rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti usnesení správního orgánu I. stupně, jímž byl ustanoven opatrovník. Tímto rozhodnutím dle žalovaného nejsou zakládány, měněny, rušeny nebo závazně určovány práva nebo povinnosti žalobce. Nejedná se tak o rozhodnutí, jak jej definuje § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a proto se zjevně jedná o nepřipustnou žalobu podanou proti rozhodnutí procesní povahy při současné absenci žalobní legitimace. Žalovaný proto navrhl, aby krajský soud podanou žalobu pro nepřipustnost odmítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

8. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.),
a jedná se o žalobu přípustnou (zejména § 68 a § 70 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že žalobce i žalovaný s takovým postupem výslovně souhlasili, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
o věci samé bez jednání.
9. Předně krajský soud s ohledem na obsah vyjádření žalovaného stran namítané nepřipustnosti podané žaloby uvádí, že usnesení o ustanovení opatrovníka není úkonem, kterým se pouze upravuje vedení řízení před správním orgánem. Judikatura Nejvyššího správního soudu dovodila, že se jedná o rozhodnutí významně ovlivňující procesní práva a povinnosti účastníků řízení, a proto se na něj nevztahuje kompetenční výluka dle § 70 písm. c) s. ř. s. (srovnej shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 As 80/2008 - 57). Jedná se tedy o rozhodnutí, které lze samostatně přezkoumat žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s. (shodně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70, a ze dne 29. 5. 2015, č. j. 2 As 247/2014 - 48).
10. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí krajský soud vycházel dle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
11. Vzhledem k tomu, že žalobce v podané žalobě předně uplatnil námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nesrozumitelnost, krajský soud se nejprve zabýval otázkou, zda je napadené rozhodnutí způsobilé soudního přezkumu. Případná nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí (ať už pro jeho nesrozumitelnost či pro nedostatek důvodů) je totiž vadou natolik závažnou, k níž je krajský soud povinen přihlížet z úřední povinnosti (*ex*

offo) a pro kterou by muselo být rozhodnutí žalovaného dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušeno.

12. Krajský soud se však neztotožňuje s názorem žalobce, že by výroková část žalovaného rozhodnutí byla nepřezkoumatelná, když v ní není upřesněn konkrétní důvod zamítnutí odvolání.
13. Podle § 92 odst. 1 správního řádu „*opožděné nebo nepřípustné odvolání odvolací správní orgán zamítne*“. Není pochyb o tom, že žalovaný je odvolacím orgánem příslušným rozhodovat o odvoláních proti rozhodnutím správního orgánu I. stupně vydaným v přestupkových věcech spáchaných v rámci silničního provozu na pozemních komunikacích. Odvolání žalobce proti usnesení souvisejícímu právě s takovým rozhodnutím tohoto prvoinstančního správního orgánu žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl. Postupoval tak v souladu s citovaným ustanovením § 92 odst. 1 správního řádu, z něhož neplyne (jak se žalobce mylně domnívá), že by ve výroku takového rozhodnutí musel být uveden i jeho důvod. V této souvislosti lze odkázat na závěry obsažené v rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, který konstatoval, že „z § 92 odst. 1, věty první, správního řádu z roku 2004 neplyne, že by již z výroku rozhodnutí muselo být zřejmé, zda bylo odvolání zamítnuto pro opožděnost či nepřípustnost. S touto skutečností se stačí vypořádat až v odůvodnění rozhodnutí“ (srovnej rozsudek ze dne 28. 1. 2019, č. j. 51 A 4/2017 - 38). K objasnění toho, zda bylo odvolání proti správnímu rozhodnutí zamítnuto pro opožděnost či nepřípustnost, tak budou plně postačovat důvody uvedené v jeho odůvodnění. V posuzované věci přitom z odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí vyplývá, že jím bylo odvolání zamítnuto pro nepřípustnost. Namítanou nepřezkoumatelnost proto krajský soud v daném případě neshledal, a mohl tedy přistoupit k věcnému přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí.
14. Z obsahu správního spisu v projednávané věci vyplynulo, že správní orgán I. stupně usnesením ze dne 9. 8. 2017, č. j. MBK 28801/2017, podle § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu ustanovil zmocněnci žalobce České vzájemné pojišťovně motoristů opatrovníka pro doručování písemností v řízení vedeném pod sp. zn. SMBK 98877/2017/VNV, a to přímo osobu žalobce – K. Č., bytem A. 1704/5, B.
15. Toto usnesení bylo napadeno odvoláním podepsaným J. P., označeným jako zástupce společnosti GOLDEN FALCON - předsedy představenstva České vzájemné pojišťovny motoristů.
16. Žalovaný ovšem z obchodního rejstříku zjistil, že s účinností od 1. 2. 2016 pan J. P. již není jednatelem společnosti GOLDEN FALCON. Jelikož odvolání bylo podáno za družstvo statutárním orgánem, jehož jednatel ve statutárním orgánu již nefiguruje, vznikly žalovanému pochybnosti stran přípustnosti podaného odvolání. Proto žalovaný vyzval jednak žalobce, jednak pana J. P. k doložení plné moci k zastupování žalobce. Přes tyto výzvy nebyly ze strany žalobce ani pana J. P. požadované plné moci doloženy; žalovaný proto uzavřel, že odvolání nemohlo být přípustné, neboť pan J. P. nebyl žalobcem zmocněn k činění jakýchkoli úkonů v řízení.
17. Podle § 30 odst. 1 správního řádu platí, že „*jménem právnické osoby činí úkony ten, kdo je k tomu oprávněn v řízení před soudem podle zvláštního zákona*“. Podle ustanovení § 21 odst. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů,

platí, že „za právnickou osobu jedná člen statutárního orgánu; tvoří-li statutární orgán více osob, jedná za právnickou osobu předseda statutárního orgánu, popřípadě jeho člen, který tím byl pověřen; je-li předsedou nebo pověřeným členem právnická osoba, jedná vždy fyzická osoba, která je k tomu touto právnickou osobou zmocněna nebo jinak oprávněna“. Podle § 30 odst. 5 správního řádu „každý, kdo činí úkony, musí prokázat své oprávnění“.

18. Podle § 154 občanského zákoníku, na který odkazoval též žalobce, „je-li členem voleného orgánu právnické osoby jiná právnická osoba, zmocní fyzickou osobu, aby ji v orgánu zastupovala, jinak právnickou osobu zastupuje člen jejího statutárního orgánu“.
19. Pakliže žalovaný v projednávaném případě vlastní úřední činností v průběhu řízení zjistil, že J. P. v okamžiku podání odvolání již nebyl jednatelem předsedy představenstva České vzájemné pojišťovny motoristů, bylo na místě ověřit jeho oprávnění právnickou osobu zastupovat. V tomto postupu nelze dle krajského soudu spatřovat zpochybnění údajů zapsaných do obchodního rejstříku.
20. Vzhledem k tomu, že oprávnění J. P. zastupovat předsedu představenstva České vzájemné pojišťovny motoristů mohla za nastalé situace představovat a doložit i plná moci udělená v souladu s výše citovaným ustanovením, postupoval žalovaný správně, pokud vydal výzvu k doložení plné moci.
21. Vady řízení se však žalovaný dopustil tím, že k doložení plné moci vyzval osobu žalobce a pana J. P. Dle krajského soudu bylo třeba, aby se žalovaný s výzvou k doložení plné moci (případně jiného oprávnění k zastupování) obrátil na zmocněnce žalobce - Českou vzájemnou pojišťovnu motoristů, potažmo předsedu představenstva, tj. přímo společnost GOLDEN FALCON. Pokud takto žalovaný nepostupoval, bez dalšího nemůže obstát jeho závěr, že J. P. nebyl žalobcem zmocněn a oprávněn předmětné odvolání podat. V této části tak krajský soud shledal podanou žalobu důvodnou.
22. Nad rámec výše uvedeného k vyjádřenému nesouhlasu žalobce, resp. jeho zástupce, se zveřejňováním osobních údajů na webových stránkách Nejvyššího správního soudu, který ani nelze pokládat za žalobní námitku, neboť nemá žádný vztah k předmětu tohoto soudního řízení, krajský soud ve stručnosti uvádí, že způsob, jakým Nejvyšší správní soud standardně zveřejňuje anonymizované verze rozhodnutí na svých webových stránkách, neporušuje právo na ochranu osobních údajů či soukromí žalobce, ani advokáta Mgr. Václava Voříška. Krajský soud na tomto místě odkazuje na dřívější judikaturu Nejvyššího správního soudu, v níž na totožný podnět již odpověděl (srovnej např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2019, č. j. 2 As 383/2017 - 46, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 10 As 321/2017 - 38, ze dne 28. 11. 2018, č. j. 8 As 64/2018 - 44, stejně jako na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. Nao 175/2017 - 161: „Pokud se Mgr. Václav Voříšek cítí být „sekundárně viktimizován“, je-li spojován se způsobem, jakým vykonává advokacii, nelze příčiny takových jeho domněnek spojovat se skutečností, že soudy zcela v souladu s platnými právními předpisy zveřejňují ve svých rozhodnutích jeho údaje, vystupuje-li v postavení advokáta a zástupce účastníka řízení“ (obdobně srovnej rozsudek ze dne 31. 5. 2012, č. j. 9 Ans 5/2012 - 29, usnesení ze dne 30. 3. 2017, č. j. Nao 118/2017 - 145, nebo usnesení ze dne 30. 3. 2017, č. j. Nao 119/2017 - 92).

V. Závěr a náklady řízení

23. Krajský soud tak na základě výše uvedených skutečností a úvah shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí žalovaného dle ustanovení § 78 odst. 1 s. ř. s. pro vadu řízení zrušil.
24. Ve smyslu § 78 odst. 4 s. ř. s. krajský soud dále vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž je žalovaný vázán právním názorem vysloveným krajským soudem ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V dalším řízení tedy budou správní orgány postupovat podle závazného právního názoru vysloveného výše v tomto rozsudku.
25. Výrok o nákladech řízení má oporu v § 60 odst. 1 a v § 60 odst. 7 s. ř. s. Podle § 60 odst. 1 má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný ve věci úspěšný nebyl, právo na náhradu nákladů řízení mu proto nepřisluší.
26. Ačkoliv žalobce byl ve věci úspěšný, krajský soud v posuzované věci shledal existenci mimořádných důvodů zvláštního zřetele hodných pro aplikaci § 60 odst. 7 s. ř. s. a žalobci náhradu nákladů zčásti nepřiznal. Důvody zvláštního zřetele hodné krajský soud spatřuje především v konstantním obstrukčním postupu zmocněnce, kterého si žalobce v řízení zvolil,
u něhož je krajskému soudu z jeho rozhodovací činnosti známo, že smyslem jeho činnosti je zajistit beztretnost jeho klientů v rámci tzv. pojištění proti pokutám za dopravní přestupky. Uvedený zmocněnec naplňuje smysl své činnosti konstantně obstrukčními praktikami, které činí jménem zastoupených, kteří si jej i s vědomím toho jako zmocněnce volí (žalobce nevyjímaje), a tedy obstrukční úkony jsou přičitatelné přímo účastníkům řízení, jejichž jménem jsou činěny. Cílem těchto praktik je bránit v hladkém průběhu řízení a ztěžovat postup správních orgánů, což se projevilo také v nyní souzené věci. V řízení o ústavní stížnosti přitom obstála rozhodnutí krajských soudů nepřiznávající žalobcům náhradu nákladů řízení s ohledem na skutečnost, že primárním motivem podání žaloby nebyla ochrana osobnostních práv žalobce či snaha o smírné vyřešení sporu, nýbrž to, aby se žalobce s žalovaným správním orgánem soudil (srovnej např. usnesení Ústavního soudu ze dne 8. 1. 2019, č. j. I. ÚS 3476/18). Soudní řízení správní zásadně nemá sloužit k tomu, aby bylo nástrojem získání náhrady nákladů řízení. Akceptace takového přístupu by znamenala pouze to, že by účastníci řízení (případně jejich „profesionální zástupci“) pouze pasivně čekali na jakékoli dílčí pochybení správních orgánů, které by následně uplatnili v soudním řízení s vidinou náhrady nákladů řízení, ač by toto pochybení nemělo vliv na výsledné posouzení jejich odpovědnosti v oblasti správního trestání.
27. S ohledem na výše uvedené tak krajský soud shledal, že je na místě žalobci přiznat pouze náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, které odpovídají výši soudního poplatku, který žalobce uhradil za podanou žalobu. Ve zbytku krajský soud shledal důvody zvláštního zřetele hodné pro nepřiznání náhrady nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 26. března 2020

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu